

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122399100
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Čelková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6122399100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Aleny Radičovej v spore žalobcu: A. B. C., D., E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XXXX/XX, H., právne zastúpeného: JUDr. Andrej Gara, advokát so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, proti žalovanej: A. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, H., právne zastúpenej: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 110,- Eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 19C/37/2022-213 zo dňa 13. marca 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdzuje a vo výroku III. mení tak, že žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

Žalobcovi sa proti žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 110,- Eur s 6,25 % ročným úrokom z omeškania od 17.9.2022 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 110,- Eur od 4.4.2021 do 16.9.2022 zastavil a výrokom III. žalobcovi voči žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak o nároku žalobcu uplatnenom titulom náhrady škody vo výške 110,- Eur s príslušenstvom spočívajúcej vo vynaložených nákladoch v súvislosti s cestou do miesta bydliska jeho maloletého syna a späť dňa 3.4.2021, kedy sa mal realizovať styk žalobcu s maloletým synom na základe vykonateľného súdneho rozhodnutia, avšak k jeho realizácii nedošlo, nakoľko žalovaná (matka maloletého) žalobcovi (otcovi maloletého) oznámila, že maloletý odmieta realizáciu styku. Za zmarený styk podľa žalobcu preberá zodpovednosť žalovaná ako matka maloletého z dôvodu, že maloletého riadne nepripravila na styk, čo jej vyplýva z povinnosti uloženej súdnym rozhodnutím.

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalobca dňa 3.4.2021 pricestoval z Bratislavy do Bojníc osobným motorovým vozidlom za účelom realizácie styku s maloletým, avšak k styku nedošlo. Podľa súdu prvej inštancie žalovaná zmarila styk dieťaťa s otcom, keď bez objektívneho dôvodu odmietla dieťa žalobcovi odovzdať. Išlo o priame nesplnenie povinnosti a žalovaná podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka zodpovedá za vzniknutú škodu.

1.3 Žalobca v konaní podľa súdu prvej inštancie preukázal všetky prvky subjektívnej zodpovednosti žalovanej za škodu, ktorá mu vznikla zbytočným vynaložením výdavkov na cestu dňa 3.4.2021.

1.4 Súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu škody vo výške 110,- eur (základná náhrada vo výške 71,80 eur a náhrada za spotrebované pohonné hmoty 38,20 eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 6,25% ročne zo sumy 110,- eur od 17.9.2022 do zaplatenia v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

1.5 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 257 CSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, hoci inak by mu ako úspešnému účastníkovi podľa § 255 ods. 2 CSP náhradu trov konania patrila. Dôvody hodné osobitného zreteľa vzhliadol v správaní žalobcu, ktorý podáva žaloby na náhradu škody za každý deň zmareného styku s dieťaťom samostatne a v tomto jeho konaní súd prvej inštancie videl zjavné zneužitie práva, ktoré podľa čl. 5 Základných princípov CSP nemôže požívať právnu ochranu, keďže žalobca neúčelne predraňuje spôsob domáhania sa súdnej ochrany.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obe strany sporu.

3. Žalovaná podala odvolanie proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie a to z dôvodov uvedených v ust. §365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP. Namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keď ten dospel k nesprávnemu záveru o tom, že zodpovedá za náhradu cestovných výdavkov žalobcu do miesta bydliska maloletého. Žalovaná uviedla, že celý čas postupovala tak, aby bol sledovaný najlepší záujem dieťaťa, a to vrátane prípravy maloletého na styk s otcom. Opakovane upozorňovala otca, že citové prejavy maloletého nastanú až pri odovzdávaní na styk, pričom tieto aktívne riešila. Súd prvej inštancie uvedené skutočnosti nevzal pri rozhodovaní do úvahy. Má za to, že nešlo o jej úmyselné konanie. Súd by mal vziať do úvahy aj vôľu maloletého a jeho najlepší záujem pri uskutočňovaní styku. Konanie v najlepšom záujme dieťaťa by malo podľa žalovanej mať prednosť pred konaním, ktoré údajne zakladá nárok na náhradu škody žalobcu. Vôľa maloletého je v danom prípade objektívnou skutočnosťou, pre ktorú k styku maloletého s otcom nedošlo. K nesprávnemu právnomu posúdeniu došlo podľa žalovanej aj pri skúmaní zavinenia, kedy nebolo preukázané, že žalovaná úmyselne zaviniť vznik škody žalobcu, ako to uviedol súd prvej inštancie. Nesprávne skutkové zistenia žalovaná vidí v tom, že ona riadne preukázala objektívny dôvod neuskutočnenia styku, ktorý bol na strane maloletého a zároveň preukázala aktívnu snahu o uskutočnenie styku, keď dlhodobo riešila problémy s odovzdávaním maloletého tak s kolíznou opatrovníčkou, ako aj so samotným žalobcom, čo bolo v konaní preukázané. Ďalej podľa žalovanej došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaná považuje za nesprávne zamietnutie Znaleckého posudku č. 5/2022 zo dňa 15.1.2023 vypracovaný B. J. K., ako dôkazného prostriedku z dôvodu koncentrácie konania. Napadnutý rozsudok podľa žalovanej nie je dostatočne odôvodnený v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Žalovaná spolu s odvolaním predložila Oznámenie o výsledku správneho konania zo dňa 24.3.2023, ktoré jej bolo doručené 31.3.2023. Žalovaná žiadala, aby odvolací súd podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na nové konanie alebo aby rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanej prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca napadol odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o nepriznaní mu náhrady trov konania voči žalovanej, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Nestotožnil sa s aplikáciou ust. § 257 CSP, na ktorom založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o trovách konania. Poukázal na to, že inštitút trov konania v civilnom sporovom konaní je ovládaný tzv. záujmovým princípom vyjadreným v § 252 CSP a princípom úspechu v konaní, vyjadreným v § 255 CSP. On mal vo veci plný úspech, a preto podľa princípu úspechu má právo na náhradu trov konania. Ustanovenie § 257 CSP, ktoré aplikoval súd vo veci, predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zásady zodpovednosti za zavinenie a má slúžiť na riešenie situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne chráni svoje právo, dostal náhradu trov konania. V prejednávanej veci ide o situáciu, kedy žalovaná účelovo, tendenčne a bezdôvodne bráni kontaktu žalobcu s jeho vlastným synom. Žalobca poukázal i na rozporuplnosť argumentácie zákonného sudcu, ktorý na jednej strane rozhodol o nespojení jeho žalôb, a to uznesením č. k. 8C/34/2022-67 na spoločné konanie a rozhodnutie a na druhej strane pre procesný postup žalobcu, ktorý podáva samostatné žaloby na náhradu škody za neuskutočnené styky s mal. dieťaťom v jednotlivé dni, aplikuje na náhradu trov konania § 257 CSP. Žalobca vyslovil názor, že napadnutý rozsudok je vo výroku o trovách konania arbitrárny a súd v jeho odôvodnení dotvára skutkové okolnosti tak, aby to vyzeralo, že žalobca mohol urobiť niečo iné ako

v danom čase reálne urobil. Žalobca tvrdí, že nemá inú zákonnú možnosť domáhať sa uplatnenia svojich práv. Odvolaciemu súdu navrhol, aby výrok III. napadnutého rozsudku zmenil tak, že žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a zároveň mu prizná aj náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 12.6.2023 k odvolaniu žalobcu uviedla, že sa stotožňuje v časti výroku III. s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý vo výroku III. žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania, pričom zároveň zdôraznila, že aj ona napadla rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním, na ktorom v celom rozsahu zotrvala. Podľa jej názoru rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalobcovi z dôvodu, že do toho času podal na súde 37 takmer identických žalôb, je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov a v súlade so zásadou účelnosti náhrady trov konania. Nie je dôvod nahradiť žalobcovi akékoľvek trovy právneho zastúpenia, ktoré mu v tomto konaní vznikli, pretože žalobca mohol požadovaný nárok uplatniť jedným procesným úkonom, v jednom konaní, čím by zabezpečil účelnosť vynaložených trov tak, ako to predpokladá právna úprava obsiahnutá v ust. § 251 CSP. Žalovaná vo svojom vyjadrení ďalej poukázala na konkrétne prípady, kedy žalobcovi nič nebránilo podať jeden návrh, napríklad v prípade styku, ktorý trval v rozsahu viacerých dní, pretože skutkové okolnosti, strany sporu ako aj predmet sporu boli v takomto prípade identické. Ak napríklad styk, ktorý mal trvať v rozsahu jedného týždňa, sa neuskutočnil (podľa názoru žalovanej z objektívnych dôvodov), nebol dôvod podávať sedem samostatných návrhov na súd, pretože dôvody neuskutočnenia takého styku boli identické a dokazovanie by bolo možné vykonať aj na jednom pojednávaní. V takýchto prípadoch neexistuje potom žiaden dôvod, pre ktorý by žalobca tento nárok nemohol uplatniť podaním jednej žaloby. Z postupu žalobcu, ktorý podáva samostatné žaloby, je teda zrejмый jeho úmysel navyšovať trovy konania. Takéto konanie žalobcu žalovaná považuje za šikanózne, ide o konanie, v ktorom sa zneužíva procesné právo a nemožno ho pokladať za účelné, pretože jeho cieľom je spôsobiť jej škodu. Podľa názoru žalovanej procesný postup žalobcu naprieň definíciu podávania formulárových žalôb, pretože žaloby majú podobu využitého vzoru. Preto je potrebné skúmať, aj v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky, účelnosť trov vzniknutých zastupovaním advokátom v takýchto skutkovo a právne takmer totožných veciach. Tvrdenia žalobcu o tom, že sa svojim konaním snaží predchádzať neprímeraným hmotným výdavkom súdu, označila žalovaná za neopodstatnené, pretože práve podávanie samostatných žalôb na náhradu škody predstavujúcu niekoľko desiatok Eur samostatne zaťažuje súd. V každom konaní je totiž potrebné nariaďovať pojednávania, vykonávať dokazovanie a robiť ďalšie úkony. Postup žalobcu podľa názoru žalovanej naprieň znaky zneužitia práva, ktoré v zmysle čl. 5 Zásad CSP nepožíva právnu ochranu a odporuje tiež dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 Obč. zák. Pokiaľ by žalobcovi išlo skutočne o náhradu škody za neuskutočnený styk s maloletým dieťaťom, mohol podať v roku 2022 jeden návrh na zaplatenie s vyčíslením údajnej škody od roku 2020 až do podania žaloby. Žalobca však svojim konaním jasne dokazuje, že jeho záujem je poškodiť ju. K argumentácii žalobcu, že samotný súd prvej inštancie odmietol spojenie vecí do jedného konania, tiež nezohľadňuje všetky okolnosti prípadu, nakoľko súd prvej inštancie odmietol spojiť veci do jedného konania najmä z dôvodu, že konania boli podávané v iných časoch a „bežali samostatne“, takže vo fáze konania, kedy už mali jednotliví sudcovia rozpojednávané jednotlivé kauzy týkajúce sa jednotlivých dní neuskutočnených stykov, nebolo účelné veci spájať. Žalovaná tiež poukázala na to, že žalobca nemôže vinu za procesné zneužívanie práv z jeho strany presúvať na konajúci súd. Okrem toho ani rozhodnutie súdu o odmietnutí spojiť všetky konania do jedného ešte neznamená, že nie je možné hospodárne a účelne pojednávať aspoň o niektorých neuskutočnených stykoch v rozsahu viacerých dní v jednom konaní, prípadne spojiť konania, v ktorých bol daný rovnaký dôvod neuskutočnenia styku. Je zrejмый, že nespojenie vecí bolo súdom odôvodnené rozličnosťou štádií konaní, avšak ak by žalobca podal jeden návrh na vydanie platobného rozkazu za všetky neuskutočnené styky, prípadne ak by spojil návrhy na základe nároku vychádzajúceho z jedného exekučného titulu, súd by takéto konanie o rovnakom nároku medzi rovnakými stranami sporu, založenom na rovnakom právnom základe, rozhodne nevyčleňoval na samostatné konania.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 19.6.2023 k odvolaniu žalovanej poukázal na to, že dôvod, pre ktorý podľa žalovanej nedošlo k realizácii styku - odmietavá vôľa maloletého dieťaťa, nebola v konaní nijakým spôsobom preukázaná, žalovaná mu neumožnila styk so synom v predmetné dni a v konaní nebolo preukázané, že by sa o to aspoň pokúsila. Zdôraznil, že žalovaná nemôže svojvoľne mariť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu iba preto, že s ním nie je uzročená. Opätovne poukázal na manipulačné a až tendenčné správanie žalovanej smerom ku maloletému. Žalovaná so žalobcom nijako nekomunikovala, nereagovala na sms správy ani deň vpred a ani v deň zmareného

styku. Žalovaná v konaní nepreukázala, ako sa snažila maloletého motivovať v deň zmareného styku a ani predtým. K znaleckému posudku č. 5/2022 zo dňa 15.1.2023 žalobca uviedol, že je vyhotovený takmer 4 roky od vykonateľného rozhodnutia súdu, ktorý určil styk otca s maloletým. Tento znalecký posudkom odzrkadľuje situáciu zo začiatku roka 2023, a teda nie je ním možné preukázať zmarený styk dňa 3.4.2021. Znalecký posudok nebol predložený ako dôkazný prostriedok včas, je teda irelevantný. Žalobca dal do pozornosti Znalecký posudok č. 144/2020, ktorý bol vypracovaný na žiadosť Okresného súdu Prievidza ku konaniu sp. zn. 18P/54/2019. V ostatnom zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach.

7. Žalovaná k vyjadreniu žalobcu uviedla, že má za to, že preukázala nerelevantnosť znaleckého posudku č. 144/2020. Ďalej zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach, nijakým spôsobom sa nesnaží brániť v styku otca s maloletým a jej snahou je maloletého na styk včas a riadne pripraviť. Znalecký posudok znalkyne D. B. L. D. neobstojí, keďže bolo rozhodnuté, že znalkyňa spáchala iný správny delikt pri jeho vypracovávaní.

8. Žalobca v písomnom stanovisku k vyjadreniu žalovanej zotrval na všetkých skutočnostiach uvedených v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku III. Vyjadril presvedčenie, že v každom jednom styku je potrebné osobitne skúmať kauzálny nexus vo vzťahu k náhrade škody za každý zmarený styk osobitne. Poukázal na to, že ani v tomto ani v žiadnom inom konaní nebolo preukázané jeho šikanózne správanie alebo zneužitie procesných práv s cieľom poškodiť žalovanú. Samotný súd legitimizoval jeho procesný postup, a teda, že nie je možné spojiť predmetné konania o náhradu škody. Každá žaloba si vyžaduje dôkladné posúdenie s rozsiahlym dokazovaním a spojenie vecí do jedného konania by spôsobilo neprehľadnosť a neúčelne by sa predĺžilo konanie. Postup žalobcu pri podávaní žalôb je jediným zákonne možným, vhodným a správnym procesným postupom, a preto ho nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi a ani za postup pre aplikáciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalobca na podanom odvolaní a jeho dôvodoch trval v plnom rozsahu.

9. Žalovaná v následnej replike a duplike k podaniam žalobcu uviedla, že tiež v plnom rozsahu trvá ako na podanom odvolaní, tak i na vyjadrení k odvolaniu žalobcu. Ona vždy sledovala najlepší záujem dieťaťa. Zopakovala tvrdenia z predchádzajúcich písomných podaní. K nepriznaniu trov konania žalobcu poukázala i na účelnosť vynaložených trov žalobcom (Uznesenie NS SR sp.zn. 6 MCdo 5/2013).

10. Ďalšie písomné podania strán odvolaciemu súdu neboli doručené.

11. Odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu odvolaní podaných žalobcom i žalovanou, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. je potrebné podľa § 387 CSP potvrdiť ako vecne správny a v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tejto časti právoplatný a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

12. V prejednávanej veci sa žalobca podanou žalobou domáhal náhrady škody od žalovanej, ktorá mu vznikla zmareným stykom s maloletým dieťaťom, keď napriek tomu, že dňa 3.4.2021 pricestoval do miesta bydliska dieťaťa, kde si ho mal prevziať, žalovaná mu styk so synom neumožnila a dieťa na styk nepripravila tak, aby bol zrealizovaný v zmysle vykonateľného súdneho rozhodnutia. Predmetom konania teda nebola úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom, ale náhrada škody, pričom výška škody medzi účastníkmi konania nebola sporná. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a zistenia skutkového stavu dospel k právnomu záveru, že žaloba je dôvodná a vec správne posúdil podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď žalovaná porušila svoju právnu povinnosť uloženú vykonateľným súdnym rozhodnutím Okresného súdu Prievidza, č. k. 18P/54/2019-389 a bez objektívneho dôvodu styk otca s dieťaťom neumožnila.

13. Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu vznikú v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Všetky uvedené zodpovednostné zložky musia byť splnené kumulatívne. Prvé tri predpoklady sú objektívneho charakteru. Dôkazné bremeno

ohľadne nich leží na poškodenom. Zavinenie je subjektívnej povahy, jeho existencia vo forme nevedomej nedbanlivosti sa predpokladá.

14. Základnou podmienkou vzniku zodpovednostného vzťahu je príčinná súvislosť medzi konaním (opomenutím) škodcu a vzniknutou škodou u poškodeného, ktorá musí byť predvídateľná. Porušenie právnej povinnosti musí byť preukázané, v predmetnom prípade sa jedná o právnu povinnosť stanovenú rozhodnutím súdu o styku s dieťaťom. Podľa výkladu súdnej praxe sa škodou rozumie majetková ujma poškodeného, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch. V zmysle judikatúry sa za skutočnú škodu považuje majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky vyplývajúce z toho, že navrátenie do predošlého stavu nebolo dobre možné a účelné (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. 177/08).

15. Pokiaľ rodičovi dieťaťa vzniknú zbytočné náklady v dôsledku toho, že rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do výchovy, zmarí styk rodiča s dieťaťom upravený súdnym rozhodnutím alebo dohodou rodičov, jedná sa o jeho, či jej všeobecnú zodpovednosť za škodu, založenú na princípe prezumovaného zavinenia. Ide o zodpovednosť za priame porušenie právnej povinnosti, ktoré pre rodičov vyplýva zo súdneho rozhodnutia, príp. z dohody rodičov o styku s dieťaťom (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 2289/2002 zo dňa 30.9.2003).

16. Žalovaná v podanom odvolaní uviedla zhodnú argumentáciu ako pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal. Z uvedeného dôvodu odvolací súd konštatoval, že ani v odvolacom konaní neboli žalovanou tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie týkajúceho sa výroku I., ktorým rozhodoval vo veci samej, v plnom rozsahu sa v tejto časti stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

17. Odvolací súd, tak ako aj súd prvej inštancie, považoval za nadbytočné vykonávať dôkaz znaleckým posudkom č. 5/2022 zo dňa 15.1.2023 predloženým žalovanou. Ide o znalecký posudok vypracovaný dňa 15.1.2023, pričom v tomto prípade ide o náhradu škody za náklady vynaložené dňa 3.4.2021. Uvedený znalecký posudok odzrkadľuje situáciu maloletého v roku 2023.

18. Odvoláciu námietku žalovanej, že napadnutý rozsudok nespĺňa požiadavky a náležitosti ust. § 220 ods. 2 CSP považuje odvolací súd za nedôvodnú. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

19. Odvolací súd, po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti uzavrel, že jeho odôvodnenie spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia a preto nedošlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní jasným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou strán sporu, uviedol dôvody pre ktoré aplikoval jednotlivé ustanovenia, ako aj myšlienkové pochody na základe ktorých dospel k jeho právnym záverom.

Odvolačný súd považuje odôvodnenie napadnutého rozsudku za dostačujúce, spĺňajúce podmienky ust. § 220 ods. 2 CSP.

20. Žalovaná v odvolacom konaní predložila oznámenie o výsledku správneho konania, ktoré jej bolo doručené dňa 31.3.2023, s tvrdením, že na základe tohto bolo preukázané, že pri vypracovávaní znaleckého posudku číslo 144/2020, znalkyňou D. B. L., D. došlo k spáchaniu iného správneho deliktu. Z uvedeného oznámenia žalovaná dovodila, že predmetný znalecký posudok ako dôkazný prostriedok v konaní neobstojí. Následne spolu s vyjadrením zo dňa 19.6.2023 žalovaná doložila aj rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 3.11.2022 číslo 03516/2022/153. Odvolačný súd v tomto smere konštatuje, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na tomto znaleckom posudku a z tohto pri svojom rozhodovaní ani nevychádzal, čo vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku. Z uvedeného dôvodu argumentácia žalovanej v tomto smere nie je dôvodná.

21. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu.

22. V posudzovanom prípade nepriznanie náhrady trov konania súd prvej inštancie odôvodnil § 257 CSP. Dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, spočívajú podľa súdu prvej inštancie v procesnom správaní žalobcu. Žalobcovi nič nebránilo podať žalobu, v ktorej si uplatní svoje nároky na náhradu škody za viacero dní, pričom podľa povahy jeho nárokov ide o totožné škody z titulu cestovných nákladov, o totožný okruh sporových strán a všetky veci aj (aspoň čiastočne) skutkovo spolu súvisia. Žalobca mal v každom prípade zmareného styku vedomosť o tom, z akých dôvodov k nemu nedošlo a nič mu nebránilo domáhať sa náhrady škody „blokovo“ napríklad v závislosti od dôvodu zmarenia styku (napr. údajná choroba dieťa, odmietanie styku zo strany dieťaťa, prípadne iného). Zo strany žalobcu dochádza podľa názoru súdu prvej inštancie vykonávaným procesným postupom o zjavné zneužitie práva, ktoré podľa čl. 5 základných princípov CSP nemôže požívať právnu ochranu. Podávanie samostatných žalôb za každý jeden zmarený styk, pričom ide o takmer identické žaloby, neúčelne predražuje spôsob domáhania sa súdnej ochrany žalobcu, na ktorom sa nemôže spolupodieľať žalovaná v podobe náhrady trov konania.

23. V prejednávanej veci mal žalobca vo veci samej plný úspech, keď súd prvej inštancie výrokom I. žalobe v celom rozsahu vyhovel a odvolačný súd dospel k záveru, že za daného stavu mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupovať podľa § 255 ods. 1 CSP (tzv. zásady úspechu), nakoľko bol žalobca vo veci samej úspešný a mal mu priznať náhradu trov prvoinštančného konania.

24. Z uvedených dôvodov odvolačný súd podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. zmenil tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, nakoľko bol v odvolacom konaní plne úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).